

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerčnim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

DELO ZBORNICE, SENATA IN PARLAMENTARNIH KOMISIJ

Dokončno odobren zakon o javnem redu Debata o podjetjih z državno udeležbo

Ostre kritike KPI in PSI zaradi slabega upravljanja in političnega izkoriščanja javnih podjetij

RIM, 21. — Parlament je danes delal s polno paro. Po sklepu načelnikov skupin bi se morala jutri zaključiti vsa parlamentarna dejavnost zaradi začetka volilne kampanje. Danes so zasedali zbornica, senat in številne komisije. Sprejeti so bili nekateri važni zakoni. Najvažnejši zakon sta sprejeli komisiji za notranje zadeve in za pravosodje. Gre za zakon o javnem redu, ki ga je nedavno odobril senat. Za zakon so glasovali predstavniki vladnih strank, liberalci in misovci. Komunisti so glasovali proti, neodvisna levica pa se je vzdržala. Z današnjim glasovanjem je zakon dokončno odobren in bo stopil v veljavo en dan po objavi v Uradnem listu.

Kljub odobritvi zakona sta predsednik socialistične poslanske skupine Mariotti in odgovor na strani PSI za državne zadeve Balzamo objavila sporočila v katerem ugovarjata, da se je sicer zakoniti postopek tega zakona zaključil, da pa je ocena socialistov o njegovi vsebini nezadovoljiva, ker ne bo pripomogel k odločnemu boju proti kriminalu. Zato so socialisti sklenili, da bodo kmalu predložili nov zakonski osnutek o reformi policijskega zbora javne varnosti.

Z odobritvijo zakona so zelo zadovoljni socialdemokrati in demokristjani. Notranji minister Gui je objavil časniki, da je bil z odobritvijo novih pravih o javnem redu storjen odločujoči korak na poti prilagoditve zakonodaje novim potrebam v boju proti navadnemu in političnemu kriminalu. Komunistični parlamentarci pa so danes vložili v zbornici in senatu zakonski osnutek o demokratični usklajitvi delovanja javne varnosti in resolucijo komunističnih senatorjev o karabinerjih.

V krogih poslanske zbornice se je zvedelo, da bo baje komisija za notranje zadeve že jutri razpravljala in sklepala na zakonodajni ravni o vladnem zakonskem osnutku o podpori časniki. Komisija za delo poslanske zbornice pa je začela proučevati na zakonodajni ravni zakonski osnutek o povišanju minimalnih pokojnin in o povezanju pokojnin s plačili. Tudi za ta zakon predvidevajo, da ga bo komisija odobrila najkasneje jutri.

V zbornici se je danes začela razprava o resoluciji, ki jo je vložila vse skupine v zvezi z upravljanjem in delovanjem podjetij z državno udeležbo. Gre predvsem za vprašanja, ki se tičejo ustanov IRI, ENI in EGAM ter družbe Montedison.

Razprava se je začela z obrazložitvijo komunistične resolucije. Govoril je poslanec Ingrao, ki je obtožil krščansko demokracijo, da je kriva za vse kar se slabega dogaja v ustanovah in podjetjih državnih udeležb. Obsojil je vlado, da je dlje časa zavračala razpravo o teh važnih vprašanjih in je zahteval, naj pristojni ministri dajo jasen odgovor na hudo krizo, ki pretresa javne gospodarske ustanove. Ingrao je še posebno obsodil vodilne osebnosti in predstavnike posameznih demokristanskih struk, ki izkoriščajo javne ustanove in oblastvene namene.

Komunisti obojajo to početje in ugotavljajo, da so demokristjani skupno s svojimi zavezniki popolnoma izkrivili značaj in vlogo državnih udeležb, vlada pa je celo kršila zakon, ker ni dovolila parlamentu, da bi proučil skupno z državnim proračunom tudi delovne in finančne programe teh ustanov. Zato je Ingrao zahteval, da mora vlada v najkrajšem času predložiti parlamentu programsko potrdilo za leto 1975 in za leto 1976; da mora odložiti vsa imenovanja v javne ustanove in določiti nova pravila za izbiro kandidatov sporazumno s parlamentom. Obenem je Ingrao zahteval posajnila o velikih finančnih in delniških operacijah ustanov ENI, IMI in SIR do družbe Montedison.

Socialistično resolucijo je obrazložil bivši proračunski minister Giolitti, ki je najprej ugotovil, da resolucije v razpravi dokazujejo, kako se vse politične sile zavedajo resnosti položaja, ki je nastal v ustanovah državnih udeležb zaradi degenerativnih odnosov med politično oblastjo in vodilnimi osebami javnih podjetij. Giolitti je izjavil, da socialisti s svojimi kritikami hočejo pripetiti k razčiščenju položaja v javnem proizvodnem stroju. Po udaril je, da krščanska demokracija po tridesetih letih oblasti ne more zahtevati, da bo imela od oblasti samo korist in odklanjati odgovornosti, ki si jih je nakopala. Bivši proračunski minister je dejal, da je treba ta vprašanja iskreno obravnavati, v okviru celotnega gospodarskega položaja in stvarnosti v državi, ki se lahko ocenjuje v obsevnem gospodarskem nazadovanju skupno z visoko inflacijsko stopnjo. Zato je treba tudi ustanove državnih udeležb usposobiti, da bodo postale del celotnega gospodarskega stroja za novo gospodarsko in industrijsko politiko.

Za demokristjane je govoril poslanec Ferrari Aggradi, ki je bil svojčas minister za državne udeležbe. V bistvu je opovertal vse politične kritike in blagohotno priznal samo nekatere «funkcionalne kritike», se pravi nekatere «funkcionalne pomanjkljivosti in anomalije v ustanovah državnih udeležb.

Razprava se je zaključila s posebnim ministru za državne udeležbe Bisaglio, ki je v bistvu poudaril, da je treba sedaj doseči točne smotre

nju podpisov za referendum o splavu. V senatu pa je v teku razprava o zakonu o povečanju števila uslužbenec finančnega ministrstva.

PDUP bo sodelovala pri oddajah «volilna tribuna»

RIM, 21. — Tukaj so sporočili, da se bo tudi stranka proletarske enotnosti (PDUP) udeležila vseh televizijskih oddaj «volilne tribune» za prihodnje deželne in upravne volilne delo. Tudi minister Bisaglia se je izognil stvarnim odgovorom v zvezi s komunističnimi in socialističnimi kritikami.

Razprava se bo nadaljevala in zaključila jutri. Pričakujejo, da bodo jutri začeli tudi z razpravo o resoluciji socialista Fortune o pobira-

stranki PDUP, ki se udeležuje volitev, popravljen.

Odobren zakon o povišanju družinske doklade

RIM, 21. — Senatna komisija za delo je danes na sklepni ravni odobrila zakonski osnutek o povišanju družinske doklade. Po novem zakonu bo družinska doklada znašala 2.280 lir tedensko ali 9.980 lir mesečno za vsakega otroka in za zakonca v breme. Višja družinska doklada se bo izplačala od 1. februarja letos dalje. Od 1. julija letos pa bo povišana tudi družinska doklada neposrednim obdelovalcem, spolovinarjem in kolonom na 95.000 lir letno za vsakega člana družine v breme.

PENTAGON KONČNO OBJAVIL DOKONČNI OBRACUN ŽRTEV

38 Američanov mrtvih pri operaciji za osvoboditev «Mayagueza»

WASHINGTON, 21. — 38 mrtvih in trije pogrešani: to je dokončni obračun ameriških izgub v vojaški operaciji za osvoboditev tovorne ladje «Mayaguez», ki so jo kamboške oblasti zaplenile, potem ko je zaplula v teritorialne vode Kambožje. Pentagon je dolgo časa z raznimi pretevezami zavračeval objave obračuna žrtv, da bi omogočil Beli hiši, da bi govorila o operaciji proti kamboškemu ozemlju kot o «velikem uspehu». Prvi neuradni obračun je govoril o petih smrtnih žrtvah in 16 pogrešanih, še večer pa je bilo glasnik Pentagona dejal, da je bilo petnajst mrtvih, medtem ko tri pogrešajo. Šele danes je Pentagon objavil dokončni obračun. 23 marinov je umrlo pri strmoglavljenju helikopterja tik po vzletu iz ameriške baze Utapao na Tajskem.

PRIMORSKI DNEVNIK BO V NEDELJO IZSEL NA 20 STRANEH S PESTRO IN ZANIMIVO VSEBINO.

POTRDI TEV TRADICIONALNO DOBRIH ODNOSOV MED PARIZOM IN BEOGRADOM

FRANCOSKI ZUNANJI MINISTER NA TRIDNEVNEM OBISKU V SFRJ

Jeana Sauvagnarguesa bo sprejel tudi predsednik Tito

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 21. — Francoski zunanji minister Jean Sauvagnargues je priptoval popoldne s posebnim letalom na štiridnevni uradni in prijateljski obisk v Beogradu na vabilo svojega jugoslovanskega kolega Miloša Minića. Šef francoske diplomacije je po prihodu v Beograd skupini jugoslovanskih in francoskih časnikiarjev izjavil, da prinaša poslanico predsednika Giscarda D'Estainga za maršala Tita in da se zelo veseli izmenjave mnenj o poglavitnih problemih, ki težijo svet, s predsednikom Titom, s katerim se bo srečal jutri popoldne. Minister Sauvagnargues je dodal, da njegov obisk v Beogradu, kamor prihaja po vrsti let, odpira novo obdobje v jugoslovansko-francoskih odnosih, za katere je sicer značilno tradicionalno prijateljstvo.

Po mnenju francoskega ministra Pariz in Beograd podobno ocenjuje številna mednarodna politična in gospodarska vprašanja, ker daje možnosti za nujno tesnejše sodelovanje tudi na tem področju. Proti večeru so se v Beogradu pod vodstvom Minića in Sauvagnarguesa že začeli prvi uradni jugoslovansko - francoski razgovori. Dvojica ministrov je tako kot kasneje v zvezi z zdravili na slovesni večerji, ki jo je zvezni tajnik za zunanje zadeve priredil v čast francoskega zunanjega ministra, izrekla pripravljenost jugoslovanske in francoske vlade, da se odnosi in sodelovanje med državama dvignejo na novo, višjo raven. Šefa jugoslovanske in francoske diplomacije sta načela tudi nekatera mednarodna vprašanja, o katerih bosta širše razpravljala jutri, ko bo ministru Jeana Sauvagnarguesa sprejel govt predsednika Tita tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bičedić.

Francoski zunanji minister bo po leg Beograda v petek in soboto obiskal še Titograd in črnogorsko primorje.

VLADO BARABAŠ

Grličkov v Romuniji

BEOGRAD, 21. — Na povabilo centralnega komiteja romunske komunistične partije je danes odpotoval v Bukarešto tajnik v izvršnem komiteju Zveze komunistov Jugoslavije Aleksandar Grličkov. Z zastopniki romunske partije bo vodil razgovore o odnosih in sodelovanju med partijama, posebej pa o pripravih na evropsko konferenco komunističnih in delavskih partij. O teh vprašanjih se je Grličkov nedavno pogovarjal v Moskvi z vidnimi zastopniki sovjetske komunistične partije.

LIZBONA, 21. — Predsednik portugalske republike Francisco Costa Gomes bo od 13. do 15. junija uradno obiskal Romunijo. Sporočilo so dali danes v Lizboni.

SOCIALISTI BAJE GROZILJO Z IZSTOPOM IZ VLADE

Zaostritev na Portugalskem po zaprtju lista «Republica»

Danes v središču Lizbone socialistična protestna demonstracija

LIZBONA, 21. — Začasno zaprtje socialistično usmerjenega dnevnika «A Republica» je povzročilo zaostreitev odnosov med portugalskimi levčarskimi silami, se zlasti pa med Soaresovo socialistično stranko, ki so jo nedavno volitve potrdile za najmočnejšo portugalsko stranko, in gibanjem oboževalnih sil. Socialisti so ostro obsodili sklep vojaških oblasti o zaprtju dnevnika, ki je bil sprejemljiv za socialiste, bi ti utegnili celo izstopiti iz vlade in tako povzročiti hudo politično krizo. Portugalski minister za informacije Jesuino je po televiziji zavrnil obtožbe o domnevi pasivnosti njegovega ministrstva v sporu zaradi dnevnika «A Republica». Minister je obžaloval «strankarsko manipulacijo» sporov ter ocenil kot zelo nevarno manifestacije, ki so jo za jutri napovedali socialisti.

Poslanski komisiji za notranje zadeve in pravosodje sta večer na skupni seji z glasovi predstavnikov vladnih strank, liberalcev in misovcev dokončno odobrili zakon o javnem redu. Zakon bo stopil v veljavo en dan po objavi v Uradnem listu. V zbornici pa se je začela razprava o resoluciji, ki so jih vložile vse stranke o položaju v proizvodnih ustanovah državnih udeležb.

Železničarji so preklicali stavko, ki bi se morala začeti sinoči ob 21. uri in zaključiti drevi ob isti uri. Stavka je bila preklcana, ker je komisija za promet poslanske zbornice odobrila zakon o železniskem osebnju. Obenem je vlada zagotovila železničarjem, da bodo kmalu začeli z njimi razpravo o začetku izvajanja vseh dosedanjih dogovorov med njihovimi sindikati in pristojnimi ministri. Večer pa so začeli stavkati

Zunanja ministra Jean Sauvagnargues (levo) in Miloš Minić na beograjskem letališču.

ČESTITALI SO NAM

Ob 30-letnici izhajanja Primorskega dnevnika smo prejeli številne čestitke časnikiarških združenj iz Italije in Jugoslavije, uredništev številnih dnevnikov, predstavnikov izvoljenih upravnih teles, slovenskih ustanov, združenj in društev ter zasebnikov. Vsem prisrčna hvala.

UREDNIŠTVO PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Upravni svet Cvetličarsko - vrtnarske zadruge s Proseka pri Trstu vam iskreno čestita ob vašem pomembnem jubileju in vam izreka najboljše želje, da bi se še naprej zavzemali za pravice našega kmeta.

PREDSEDNIK DRAGO STARC

SPOŠTOVANO UREDNIŠTVO!

Ob vašem jubileju ob 30-letnici izhajanja Primorskega dnevnika izrekam najiskrenejše čestitke uredništvu, delavskemu kolektivu in sodelavcem z gorko željo, da bi se naprej neprekinjeno izhajali.

VAŠ VEČLETNI NAROČNIK MARIJ TRAMPUS

PRIMORSKI DNEVNIK — TRST

V imenu društva Pravnik v Trstu in osebno vam ob vašem lepem jubileju izražam tople čestitke in voščila.

ZA DRUŠTVO PRAVNIK V TRSTU
t. č. PREDSEDNIK dr. FRANE TONČIČ

UREDNIŠTVO PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Ob vaši 30-letnici prejmite iskrene čestitke vodstva in vseh članov SZ BOR.

Primorski dnevnik je doslej veliko pripomogel k razvoju in krepitvi manjšinskega športa. Naša želja je, da po tej poti nadaljuje tudi v bodoče, ker samo s skupnim delom bomo lahko dosegli cilje, ki si jih vsi želimo.

PREDSEDNIK EMIL GOMBAC

SPOŠTOVANO UREDNIŠTVO!

Ob 30-letnici izhajanja vašega dnevnika vam iskreno čestitamo in želimo še veliko uspehov pri vašem plodnem delu. Hkrati izražamo priznanje za vaše poslanstvo med zamejskimi Slovenci in ustvarjanju mostu sodelovanja med obema narodoma.

DRUŽBENO - POLITIČNE ORGANIZACIJE
IN SKUPŠČINA OBČINE SEŽANA

VABILO

30-letnica izhajanja Primorskega dnevnika, ki je sicer padla na 13. maj, bomo proslavili v nedeljo, 25. t. m., v Kulturnem domu s sprejemom, ki se bo začel ob 10. uri popoldne. S krajšim koncertnim programom bo nastopil oktet «Gallus» iz Ljubljane, ki bo s sodelovanjem znanega gledališkega igralca Poldeta Bibiča izvajal spored pesmi, vspečen 30-letnici osvoboditve. Slodili bodo priložnostni nagovori ter podelitev priznanj najstarejšim nameščencem Založništva tržaškega tiska.

Osebnih vabil za sprejem ne pošiljamo, pač pa s to objavo vabimo vse naročnike, čitatelje in prijatelje Primorskega dnevnika, skratka vse, ki bi želeli z nami počastiti ta jubilej, da se sprejema in tovariškega srečanja, ki bo sledil, udeležijo. Vsi bodo naši dragi gostje!

UREDNIŠTVO PRIMORSKEGA DNEVNIKA
in RAVNATELJSTVO ZTT

DANES

za štiri dni splošni zdravniki. 23. in 24. maja se jim bodo pridružili tudi zdravniki ambulant bolniških blagajen.

Za nadaljnji razvoj položaja na bližnjem vzhodu so sedaj značilni trije glavni činitelji. Prvi je povezan z morebitnim sporazumom med ZDA in SZ glede sklicanja ženevske konference (morda konec avgusta), drugi s spopadi v Libanonu in izraelskimi ustrohovnimi akcijami na področju Gaze in v jordanskih zasedenih poljatih pri Jeruzalemu, tretji pa zadeva odnose med arabskimi državami in EGS po trgovinskem sporazumu, ki ga je ta podpisala

z Izraelom. Arabske države obsojajo ta sporazum ter je zato treba pričakovati, da se bodo pogajanja med EGS in Arabci zavlekla. Tržaški pretor je večeraj obsodil na pripor in na denarno kazen predsednika tržaške pokrajine in predsednika konzorcija za gradnjo tovornega postajališča pri Fernetičih dr. Zanetti in tri gradbenike, ki so bili obtoženi med drugim, da so dela začeli preden jim je repentabski župan izstavil dovoljenje. Na zatožni klopi je bil tudi župan, katerega pa je pretor opustil. Dr. Zanetti je s posebnim poročilom javil, da je postal ostavko na mesto predsednika konzorcija. Večer je potoke rok za predložitev list tako za pokrajinske kot občinske volitve. V Zgoniku se je tokrat prvi pojavila tudi lista KD, ki bo na glasu sornih tretja za Napredno listo in listo SS.

Kissinger v ZRN in Turčiji

Ameriški zunanji minister Kissinger je po dunajskih razgovorih z Gromnikom odpotoval, na kratak obisk v Zahodno Nemčijo, nato pa odšel v Ankaru, kjer se bo udeležil zasedanja organizacije CENTO. Na sliki: Kissinger se vpišuje v «zlato knjigo» v zahodnem Berlinu. Spremlja ga zahodnoberlinski župan Klaus Schlitz.

Tito sprejel mladince

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 21. — Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes zastopstvo jugoslovanske mladine, ki ga je vodil predsednik Zveze socialistične mladine Jugoslavije, t. m. Vlasi. Člani mladinske delegacije so Titu čestitali za rojstni dan in ga seznanili s pripravi na proslavo dneva mladosti 25. maja, ko bo jugoslovanski predsednik slavil 83. rojstni dan. Mladinci so Titu obvestili tudi o dejavnosti mladinske organizacije po njenem nedavnem devetem kongresu.

Predsednik Tito je izrazil zadovoljstvo, ker je čutili večjo dejavnost mladine kot prej. Poudaril je, da je treba v tem pogledu vlagati nadaljnje napore, zlasti pri

VLOŽENE KANDIDATNE LISTE ZA OBČINE IN POKRAJINO

V Zgoniku so prvič predložili demokristjansko kandidatno listo

V pokrajini vloženi devet tradicionalnih kandidatnih list

Ob 12. uri je včeraj zapadel rok za predložitev kandidatnih list za pokrajinski svet in za pet okoliških občin. V zadnjem trenutku je prišlo do zanimive novosti, saj je v zgoniški občini vložila svojo kandidatno listo tudi Krščanska demokracija, tako da se bodo v tej občini prvič kosale tri kandidatne liste: Napredna lista, lista Slovenske skupnosti in lista Krščanske demokracije.

V tej zvezi prihaja seveda do prvih ugibanj, kakšne možnosti ima lista Krščanske demokracije, da se uveljavi in da prodre na drugo mesto ter s tem tudi postane edina opozicijska lista. Volilni sistem v zgoniški občini je namreč večinski, tako da prejme lista, ki ima največje število glasov, dvanaest mest v občinskem svetu, prva lista, ki ji sledi, 3 mesta, vse ostale pa nič.

Razdelitev glasov v zgoniški občini je bila na deželnih volitvah junija 1973, leta naslednje: KPI 435, PLI 27, MIT 6, PSI 103, PSDI 27. Slovenska skupnost 273, KD 63, MSI 29 in PRI 29, skupaj 992 veljavnih glasov, 22 belih in 11 neveljavnih glasov, skupaj 1023 odločitve glasov. Na osnovi te računic ima teoretično napredna lista zagotovljenih 435 komunističnih in 103 socialističnih glasov, skupaj 538 glasov, ter torej večino in z njo govtovost, da bo ponovno upravljala občino, čeprav tokrat v ustreznejši povezavi socialistov in komunistov.

Demokristjani imajo sami komaj 63 glasov in je veliko vprašanje, koliko glasov pripadnikov ostalih strank se bo osredotočilo na demokristjansko listo, ker je italijanska, in koliko bo oddanih za napredno listo ali pa bo razpršenih. Vendar bi teoretično, kolikor bi bili vsi oddani glasovi za te liste, bili tokrat oddani za listo KD, ta lista prejela 231 glasov.

Seveda pa se istočasno zastavlja tudi vprašanje novih volivcev. Trenutno je v seznamu volivcev zgoniške občine vpisanih 1325 volilnih upravičencev, pred volitvami bodo izvršili še eno revizijo in črtali kakih deset - petnajst volivcev, tako da bo ostalo 1305 volilnih upravičencev ali skoraj 200 več v primerjavi z volitvami 1973. leta, ko jih je bilo točno 1104. Od teh 200 jih je 70 mladih (v coni od 18 do 21 let) in od njih skoraj vsi Slovenci, tako da je po teh računih novih italijanskih volivcev okrog 150. Ničeno točno ne ve, kako se bodo opredelili ti volilci, vendar pa je mogoče, da se bo doberšen del odločil za KD, malo pa je verjetno da bo do tega prišlo glasov prišlo v tolikšni meri, da bi odtehtali okrog tristo glasov, na katere skupaj z mladimi volivci lahko v zgoniški občini razdeli Slovenska skupnost. Na vsak način pa so razni rezultati odprti.

Glede ostalih list pa ni pomembnejših novosti in so bile predstavljene tako, kot se je predvidevalo. V pokrajini je bilo vloženi devet kandidatnih list in to po naslednjem vrstnem redu: KPI, MSI, PSI, Slovenska skupnost, MIT, KD, PSDI in PLI.

V devinsko - nabrežinski občini so bile vložene KPI, Slovenska skupnost, MSI, PSI, PSDI, PRI, PLI in KD; v dolinski občini KPI, PRI, PSI, Slovenska skupnost, KD, PSDI in PLI; v miljski občini KPI, PRI, PSI, KD, PSDI in PLI, končno sta bili v repentabski občini vloženi dve kandidatni listi »napredna« in lista »Slovenske skupnosti«.

Zborovanja KPI

Ob 17. uri bo v Ljudskem domu v Naselju sv. Sergija skupščina komunistov sekcije »Di Vittorio«, ob 20. uri bo na seždeju v Ul. Biasoletto 31 aktiv sekcije »Cemeli«, govoril bo sen. Sema; ob 20. uri v Ljudskem domu v Camporah skup-

ščina; ob 20.30 v Ul. Capitolina skupščina o prometu v Trstu in na področju dežele; ob 20.30 v Trebčah pokrajinski aktiv slovenskih članov, uvodno poročilo bo imel Boris Iskra; ob 20.30 na Trgu Duca degli Abruzzi skupščina pristaniščnikov, govoril bo Giorgio Canciani in končno ob 19.30 na sedežu v Ul. S. Cilino 40 aktiv na temo »Politika KPI o psihotričnem varstvu«, govoril bo Claudio Tonel.

Izjava odbora združenja staršev zavoda »Ž. Zois«

Odbor Združenja staršev na državnem trgovskem tehničnem zavodu »Žiga Zois« v Trstu, je na svoji seji dne 21. maja t.l. z obžalovanjem ugotovil, da na državnem znanstvenem in klasičnem liceju »France Prešeren« v Trstu še ni prišlo do uradne proslave 30-letnice osvoboditve.

Deželna delegacija v Rimu za ONAIRC

Podtajnik ministrskega predsedstva posl. Salizzoni je v zvezi s tečajem otroških rtvov ONAIRC včeraj sprejel v Rimu delegacijo iz naše dežele, ki so jo sestavljali poslanci Castiglione, Ceccerini, Lizzero in Santuz ter deželni odbornik za delo in socialno skrbstvo Dal Mas. Odbornik je podtajniku obrazložil, da je deželna uprava že večkrat posegla pri pristojnih organih tudi v Rimu, da bi zajamčili zadostna finančna sredstva tej ustanovi. Poleg tega, je še dejal odbornik, je pred dnevi deželni svet o dobrih peticij, po kateri bo dežela dajala letno podporo tej ustanovi.

Podtajnik Salizzoni je zagotovil, da bo vlada storila, kar bo v njenih močeh, da se položaj ONAIRC uredi in da bodo lahko izplačali u-službenec zaostale prejemke.

Vprašanje strokovnih tečajev ob obisku pri deželnem odboru

Deželni predsednik Comelli, odbornik za šolstvo Volpe in načelnik skupin so sprejeli odposlanstvo zavoda za strokovno izobrazbo in sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL. Volpe jim je zagotovil, da bodo glavni zavodi prejeli podporo 500 milijonov lir.

Nov poletni vozni red vlakov

Poletni vozni red vlakov bo stopil v veljavo ob 24. v soboto, 31. 5., ob vstopu v veljavo poletne letne galne ure. Vlaki, ki bi morali od-potovati med 0.00 in 0.50, bodo od-potovali ob 24. uri, razen izjemnih primerov, ki bodo pravačasno naj-avljeni z lepaki na železniških postajah.

Slikarski in pesniški piknik na Opčinah

V kampingu »Obelisco« na Opčinah bo v četrtek, 29. maja, pesniški - slikarski piknik. Zanimiva manifestacija bo obsegala slikarski ex-tem-pore ter pesniško tekmovalno na temo Krasa. Pobudnik manifestacije je deželno umetniško zdu-

ženje, ki si je za to priložnost za-gotovilo dragoceno sodelovanje vod-stva kampinga »Obelisco«. Natačaja se lahko udeležijo vsi umetniki s Tržaškega. Najboljše slike in poezi-je o Krasu bodo nato nagradili z raznimi gastronomskimi specialite-tami. Dela bo ocenjevala posebna komisija priznanih slikarjev in knji-ževnikov. Zigovanje platen bo od 8. do 12. ure, dela pa bo treba od-dati do 19. ure. Za podrobnejše in-formacije zainteresirani lahko kli-čejo telefonski številki 60061 in 60062.

● Danes bodo ves dan stavkali ur-dniki reklamne ustanove SPI. Stav-ko so odkicali v zvezi z govoricami, da bo ustanova menjala lastnika in se s tem spravljajo v nevarnost nji-hova delovna mesta.

● Drevi ob 20.30 bo v veliki dvorani trgovske zbornice letna skup-ščina združenja obrtnikov tržaške po-krajine. Poročilo bo imel predsednik Aldo Ciriello.

PRIPRAVLJALNI TEČAJ ZA UČITELJE

Sindikot slovenske šole sporoča, da bo v petek, 23. maja, ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani prvo pred-a-vanje za učitelje, ki se mislijo ude-ležiti natečaja. Predaval bo prof. Franc Strmečnik. Vabimo udeležene-ce naj bodo točni.

Odločitev za uporabo metode dokumentarnega gradiva pri oblikovanju vsebinskih okvirjev v izvorni drami »Rizarna« bo omogočila, da bomo v zgošteni dramski izpovedi doživeli sintezo pres-treljivih pričevanj, izpovedi in preverjenih dogodkov. Avtorji pa so se ves čas pripravili in tudi med samim delovnim postopkom zavedali, da nam mora oživila preteklost prerasti iz pietetnega poklona pred žrtvami krutega nasilja v impulz odpora zoper fašistične metode in čemagosa gela, ki niso zamrla v razstreljeni peči Rizarne, marveč so se začela oglašati včeraj in danes ter grozijo tudi našemu jutrišnjemu dnevu. Aleksander Vodopivec je za predstavo »Rizarna« uglasbil izvirne songe. Zaključim med njimi poje o pesmi, ki žal ni volk in ne grize, čeprav je opomin. »Vendar bi morala imeti ostre zobe kakor volk, da bi grizla v zavesti človeka in pregrizla tvoj molk«, kajti molk je znanilec poraza, krinka strahu in priznanje, da fašizem še živi, zdaj in tu...

Ponovitve: v sredo, 28. t.m., ob 20.30 ABONMA RED D — mladinski v sredo
v četrtek, 29. t.m., ob 16.00 » » » »
v petek, 30. t.m., ob 20.30 » » » »
v soboto, 31. t.m., ob 20.30 » » » »
v nedeljo, 1. jun., ob 16.00 » » » »

VČERAJ NA TRŽAŠKI PRETURI

Obsodbe v zvezi s prvimi deli za »avtoport« pri Fernetičih

Predsednik pokrajine Zanetti, inž. Venturini in gradbena podjetnika obsojeni na pripor in denarne kazni - Repentabski župan Miha Guštin oproščen zaradi pomanjkanja dokazov

V zvezi z nerednostmi pri prvih delih za gradnjo postajališča to-vornjakov pri Fernetičih so se mo-rali včeraj dopolne zagovarjati pred pretorjem dr. Bidolijem pred-sednik konzorcija za avtoport dr. Michele Zanetti, inž. Venturini, gradbena podjetnika brata Nello in Franco Fratollini ter repentabski župan Miha Guštin.

Po sodni obravnavi, ki je bila mestoma tudi zelo živahna, je pre-tor obsodil Zanetti-ja na 20 dni pripora in 800 tisoč lir globe, na enako kazen gradbenega podjetja Nella Fratollina, na 2 meseca pri-pora in 2 milijona lir globe inž. Venturinija, na mesec dni pripora in poldrug milijon globe Franca Fratollina. Zaradi pomanjkanja do-kazov je pretor oprostil repentab-skega župana Mihaela Guština.

Cesa so jih obtoževali je po zaslišanju vrste prič obrazložil javni tožilec dr. Culot. Sredi junija leta 1973 so pri Fernetičih pričeli z izravnavo zemljišč, skratka s pripravljalnimi deli za gradnjo av-toporta, ne da bi konzorcij imel gradbeno dovoljenje. Gradbeno do-voljenje je namreč Guštin podpisal konec avgusta istega leta. Prav zato pa je bil med obtoženci sam Guštin, katerega je tožilec dolžil, da je vedel za ta nezakonita dejanja, a jih ni prijavil oblastem. Zanj je zahteval globo in enoletno prepoved opravljanja javnih funkcij.

Zanetti, inž. Venturini in brata Fratollini pa je tožilec dolžil tudi, da so s temi deli pokvarili naravno lepoto kraškega področja pri Fernetičih, preden bi sploh prejeli ustre-zno dovoljenje ustanove za spo-meniško varstvo.

Zanetti se je zagovarjal predvsem na osnovi uradnih aktov, iz kate-rih je izhajalo, da je tovrstno po-stajališče koristen objekt in da je ustanova za spomeniško varstvo v-dobrila celo prvotni načrt, katerega so pozneje skrčili in omejili pred-vsem zato, da bi ne pokvarili na-ravnih lepot. Dokaz, da tega niso storili, je prav dejstvo, da je usta-nova za spomeniško varstvo, čeprav z zamudo, vendarle izdala dovolje-nje.

Obtožence so branili odvetni-ki Amigoni, Cintazzo in Padovani. Sled-nji je spregovoril v obrambo repen-tabrskoga župana Mihaela Guština. Za katerega je dejal, da ni vedel, kaj gre. Bil je, res, pri Fernetičih, vendar ne v svojstvu župana. Funkcionarji, tehnični ur-rad, gradbena komisija, ki bi ga morali informirati, pa tudi niso vedeli za to. Tako je, v dobri veri, podpisal konec avgusta gradbeno dovoljenje, ne da bi vedel, če so se dela že začela ali pa ne. Končno, je dejal dr. Padovani, Guštin ni rimski župan, pač pa preprosto člo-vek, ki je komaj po preteku več časa izvedel, da ljudje mrmrarjo in danes zavzema drugačna stališča. »Ali hočete zaključiti njegovo javno življenje z obsodbo?«, je vprašal branilec sodnika, ki je očito ne, je je zaprl v svojo sobo, da razmi-šlja, prišel do zaključka, da ni do-volj dokazov o županovi krivdi in ga oprostil.

Kate, da so formalno prijavo proti Zanettiju in drugim obtožen-cem vložili »naturisti«, za njimi pa naj bi bili tudi drugi krogi. Obsodba pred pretoro seveda ni dokončna, ker lahko pričakujemo, da bodo obsojenci vložili priziv na višji sodni organ.

Dr. Zanetti odstopil od predsedstva konzorcija za tovrstno postajališče

Po razsodbi tržaškega pretorja je dr. Michele Zanetti, predsednik po-krajine in predsednik konzorcija za tovrstno postajališče pri Ferneti-čih, dal izjavo, v kateri sporoča, da je nemudoma vložil priziv proti ob-sodbi. Obsojen sem bil, ugotavlja, kot upravljaavec konzorcija javnih ustanov s prestižnimi sodelavci, ki so na najbolj strog način spoštovali vsako normo in prakso, da mi ures-ničili dela javne in ne zasebne ko-risti.

Kot upravitelj, jemljem na zna-nejšo to prvo razsodbo in sem zato sklenil odstopiti od predsedstva ko-zorcija za avtoport pri Fernetičih. Kot predsednik pokrajine in politič-

ZVEZA SOCIALISTIČNE MLADINE - KOMEN

vabi na

VEČER LJUDSKIH PLESOV IN PESMI

ki bo v komenski kinodvorani v nedeljo, 25. maja, ob 17. uri

Nastopajo

— Tržaška folklorna skupina »STU LEDI«
— Mladinski pevski zbor »RDEČA ZVEZDA«
iz Saleza
— TAMBURASKI ANSAMBEL iz Boljunca

Vabljeni!

Stalno slovensko gledališče — TRST
KRSTNA UPRIZORITEV
V počastitev 30-LETNICE OSVOBODITVE

RIŽARNA

(dokumentarna drama)

Dokumentarno gradivo: ALBIN BUBNIČ
Besedilo: FILIBERT BENEDETIČ
Režija: MIROSLAV KOSUTA
JOŽE BABIČ
MARIO URŠIČ
Scena: KLAVDIJ PALČIČ
Glasba: ALEKSANDER VODOPIVEC
Kostumi: MARIJA VIDAU

Nastopa ves ansambel Stalnega slovenskega gledališča, po-množen z gosti in sodelavci Slovenskega amaterskega gle-dališča iz Trsta. Sodeluje tudi moški pevski zbor »Tabor« iz Opčin pod vodstvom dirigenta Svetka Grgiča.

Svečana premiera bo v ponedeljek, 26. maja 1975, ob 20.30 v KULTURNEM DOMU

ABONMA RED A — premierski

«Gusar» podrl 9-letnega fantka na Nabrežju

Malo pred polnočjo je na Nabrež-ju pred občinskim bazenom »gusa-r« podrl 9-letnega Sergia De Marchia z Reške ceste 329. Avtomobilist, ki je privozil s precejšnjo hitrostjo s temnoplavo Giulio, je fantka podrl sredi ceste in hitro pobeignil. Pro-metna policija ga išče in menda i-majo tudi vsaj nekaj številk evi-denčne tablice.

Malega Sergia so odpeljali v bol-nišnico »Burla Garofalo«, kjer so mu ugotovili zlom desne noge in druge poškodbe. Pridržali so ga s prognozo okrevanja v 40 dneh.

Zdravstveno stanje Crepalidja se je včeraj rahlo izboljšalo

Zdravstveno stanje 35-letnega Gi-na Crepalidja iz Ul. Baiamonti 17, ki ga je prejšnjo noč hudo ranil z nožem njegov 33-letni brat Bruno, se je nekoliko izboljšalo. Se vedno pa leži s pridržano prognozo v ki-rurškem oddelku bolnišnice, kjer so ga včeraj angeli letedečega oddelka zaslišali. Povedal jim je, da se je s pijanem bratom spril in d. ga je ta napadel, potem ko je ozmerjal njegovo ženo in ji grozil, da jo bo ubil. Med sporom je potegnil iz žepa nož in mu ga potisnil med rebra.

Bruna Crepalidja, brez stalnega bivališča, so aretirali pod obtožbo povzročitve hudih telesnih poškodb, groženj in nedovoljene posesti no-že, ter so ga zaprli v koronejske zapore.

Od 26. maja v Bazovici pediatrična posvetovalnica

Pokrajinski odbor vsedrjavne u-stanove za otroško varstvo sporoča, da bo s ponedeljkom, 26. maja pri-čel delovati v Bazovici, v občinski izpostavi v Ul. I. Gruđen 49 pedi-atrična posvetovalnica za področje Ba-zovice, Padrič, Gropade in Trebč. V posvetovalnici bodo vodili periodič-ne zdravniške preglede za vse otro-ke do 6 let starosti. V njej bo vsem materam na razpolago za razne na-povede tudi zdravstvena asistentka, ki bo obenem vodila tudi kontrolne o-piske na dom.

DANES IN JUTRI V HOTELU ENALC

Sestanek sosednjih dežel o ozemelskem načrtovanju

Predstavili bodo skupni zemljevid o urbanističnem razvoju

Danes se bo v hotelu »Enalc« pri Nabrežju pričelo dvodnevno zaseda-nje, na katerem bodo zastopniki šti-rih sosednjih dežel razpravljali o prvem skupnem poročilu o oze-melskem načrtovanju v Furlaniji - Juljski krajini, na Koroskem, v Slo-veniji ter v zahodni Hrvaški.

Na kongresu bodo tudi obdelali nekat-er druga skupna stališča, predvsem na področju turizma. Zasedanje ko-ordinacijskega meddeležnega odbora je zelo pomembno, saj gre za prvi skupni in razširjeni sestanek, odkar je odbor ustanovljen pred petimi leti v Crikvenici. Od tedaj so se namreč sestale samo ožje komisije in tehni-čni odbori, ki pa so postavili temelje za poglobljeno meddeležno sodelovanje tudi na urbanističnem področju. Gre namreč za urbanistično in ozemel-sko načrtovanje enotnega prostora, ki je znano kot področje »Alpe - Adria« in ki predstavlja pomembno in nenadomestljivo povezavo z na-jbolj razvitimi industrijskimi področ-ji Srednje in Vzhodne Evrope.

Na zasedanju, ki se bo pričelo danes ob 15. uri in se bo nadalje-valo jutri ob 9.30, bodo predložili »osnovni zemljevid« celotnega zain-teresiranega področja v razmerju 1:400.000, v katerega so vnesli glavn-ne smerne in področja urbaniza-cije in ozemelskega razvoja. Raz-voj in urbanizacija namreč ne po-

Poldrug milijon dinarjev iz blagajne malega bara

Tatovi so prejšnjo noč v lomili v bar Stefani v Ul. Cassa di Rispar-mio 11/b. Razbili so juke-box in flipper ter odnesli drobiž za približ-ko 30 tisoč lir, poškodovali so bla-gajno, vendar je niso odprli (zado-stovalo bi, da bi pritisnili na pravi-gumb in bi se kar sama odprla...), iz predalov pa so pobrali še poldrug milijon starih dinarjev, niso pa opa-zili vrečke, v kateri je bilo skoraj 100 tisoč lir drobiža. Po mnenju last-nika, 36-letnega Giuseppeja La Ca-lamite iz Ul. Stiepoivih 14, sta pod-veči opravila dva sumljiva mornarja, ki sta se prejšnje dni dalj časa po-ikala po baru.

Mali oglasi

AUTOSALONE TRIESTE - CARLI

VIRGILIO - 126 73, 127 74, 128 70-74, 1500 C 66, 124 coupé 5 m 68, 850 coupé 70, A 112 74, Citroen 1000 75, Fulvia coupé 67, 125 68, Opel 1000 tam, 70 in drugih 20 avtomobilov vseh vrst na ogled v Ul. Giu-lia 10 in Ul. Cologna 7.

RAZDIRANJE AVTOMOBILOV:

prezramemo stare avtomobile za raz-diranje. Telefon: 812256.

Gledališča

SAG

Slovensko amatersko gledališče iz Trsta gostuje s predstavo Bertolta Brechta »Izjema in pravilo« na med-narodnem gledališkem festivalu »Dne-vi mladega gledališča« v Zagrebu v soboto, 24. maja, ob 19. uri in v nedeljo, 25. maja, ob 19. uri.

VERDI

Na simfoničnih koncertih v petek in soboto bosta nastopila dva medna-rodno priznana francoska umetnika: J.-P. Marty bo vodil gledališki or-kester, ki bo izvajal Petrasiove Ko-ncertno uverturo (prva izvedba v Trstu) in drugo Schumannovo simfo-nijo, pianist J.-P. Collard pa bo na-stopil s »Frankovimi «Variacijami« in Bevelovim »Koncertom za levo roko«. Pri gledališki blagajni so na razpo-lago še preostale vstopnice za jutriš-nji koncert (ob 21. uri za red A) in za sobotni (ob 18. uri za red B).

Razstave

V občinski galeriji je odprl razstavo tržaški slovenski slikar BORIS ZU-LJAN, ki bo razstavljal do 29. maja. V Galeriji degli Artisti na Trgu Silvia Benca razstavlja od 20. ma-ja, slikarka MILICA MOROVIC, ki je za razstavo pripravila skoraj dva ducata del. Razstavljala bo do 26. t.m.

V mali dvorani Ljudske knjižnice v Ul. Teatro Romano se nadaljuje zanimiva razstava tržaških in istr-skih zgodovinarjev preteklosti. Raz-stava obsega bogat zbirski rokopi-sov, knjig in slik, last polk. Anto-nio Fonde Sava. Razstavljenka dela so iz šestdesetega do devetdesetega stoletja, njihovi avtorji pa Mutio Ju-stinopolitano, Pietro Paolo Vergerio, Ireneo della Croce, Antonio De Giu-lini, Enrico Palladio, Gian Rinaldo Carli, Pietro Kandler, Domenico Ros-setti in drugi. Razstava bo odprta do sobote, 24. maja.

Izleti

SPDT priredi v nedeljo, 25. t.m., izlet z osebnimi avtomobili na Quar-nan (Gemono). Zbirališče na Trgu Oberdan ob 7.30.

SPDT organizira 1. in 2. junija avtobusni izlet na Pokljuko z ogled-om krajev, kjer so se pred več kot 30 leti bile partizanske bitke. Po-drobnejši program izleta bo javljen v prihodnjih dneh. Vpisovanje do vključno 28. t.m. pri ZSSD, Ulica Geppa 9.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 22. maja

MILAN

Sonce vzhaja ob 4.27 in zatone ob 19.36. — Dolžina dneva 15.09. — Lu-na vzhaja ob 16.39 in zatone ob 2.27.

Jutri, PETEK, 23. maja

ZELJKO

Vreme včeraj: Najvišja temperatu-ra 26 stopinj, najnižja 26,8; ob 19. uri 24,1 stopinje, zračni tlak 1014,3 mb nestalen, veter 9 km na uro severozahodni, vlaga 66-odstotno, nebo 7/10 pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 21. maja 1975 se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo pa je 10 oseb. UMRLO SO: 77-letna Carmela Ste-bel pr. Pacor, 89-letna Giustina Ro-ver, 83-letna Albina Hilscher vd. Il-lich, 74-letna Lucia Voch vd. Sain, 35-letna Lucia Millo pr. Scher, 61-letna Antonia Millo pr. Parenzan, 89-letna Augusta Antoncic vd. Lici-niani, 83-letna Edvige Ulreich vd. Reiser, 52-letna Carmela Lagonerro pr. Ventura, 83-letni Nicolò Demar-chi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)
Vielmetti, Trg della Borsa 12; Al-Centauro, Ul. Rossetti 33; Madonna del Mare, Largo Piave 2; Costalun-ga, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec).

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 3.30)
Biaioletto, Ul. Roma 16; Davanzo, Ul. Bernini 4; Al Castoro, Ul. Ca-vana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec (tel. 228-124), Bazovica (tel. 228-165), Opčine (tel. 211-001), Prosek (tel. 225-141), Božje polje - Zgonik (tel. 225-596), Nabrežina (tel. 200-121), Sesljan (tel. 209-197), Zav-lje (tel. 213-137), Milje (tel. 271-124).

AMERIKANCI V TRIESTE

AMERIKANCI V TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
»S.P.A.«
TRST - ULICA PILOLO - 61-448

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar 625.-
Funt sterling 1443.-
Švicarski frank 249,80
Francoski frank 154,50
Nemška marka 266,50
Avstrijski šiling 37,65
Dinar: debeli 37.-
drobni 37,50

MENJALNICA vseh tujih valut

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

JOSIPA (PINA) ANTONIJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in kakorkoli počastili njegov spomin.

Družini ANTONI in UKMAR

OB 30-LETNICI OSVOBODITVE V BORŠTU

V nedeljo so, kot smo že poročali, tudi v Borštu proslavili tridesetletnico osvoboditve. V kulturnem delu programa je nastopil tudi otroški pevski zbor, ki bo spremljal harmonike zapev vrsto lepih otroških in partizanskih pesmi

ZA SEDAJ VSAJ BREZ VELIKEGA HRUPA

Grčija torej ne bo več ameriška baza

Atenske oblasti omejujejo pravice ameriških vojaških enot
Selitev šestega brodovja - Kam? - Verjetno v Neapelj
Selitev ima svoje posledice

ATENE, maja. — Vtem ko se v določenih zahodnoevropskih «atlantskih» krogih hudo vneto ukvarjajo z vprašanjem, kaj bo s Portugalsko, ko je spremenila režim in ostala članica NATO, gredo zadeve z Grčijo in NATO kar bolj tiho mimo, pa čeprav tudi tu ne gre vse tako, kot bi se zdelo oziroma, kot bi bilo prav določenim krogom na Zahodu. Pa ne le, kar zadeva NATO, včasih pa tudi kar zadeva glavno vojaško silo v okviru te vojaške zveze, kar zadeva same ZDA. Pravzaprav so v sklopu teh dogajanj še najbolj prizadete ZDA, katerim zadnje čase marsikje odpuščejo.

V zadnjih dneh radijska postaja ameriških oboroženih sil, ki je nameščena nedaleč od grškega glavnega mesta Aten, je precej spremenila svoj dnevni program. Večji del jutranjega programa sestavljajo namreč vesti o razpodatki blaga in opreme pripadnikov ameriške šeste mornarice, ki so stacionirani v Pireju, Elefsini in v Falirou. In ta prodaja je v bistvu že razprodaja, tako da je na voljo morebitnih kupcev prav vse, od otroške gugalnice do hladilnikov in avtomobilov.

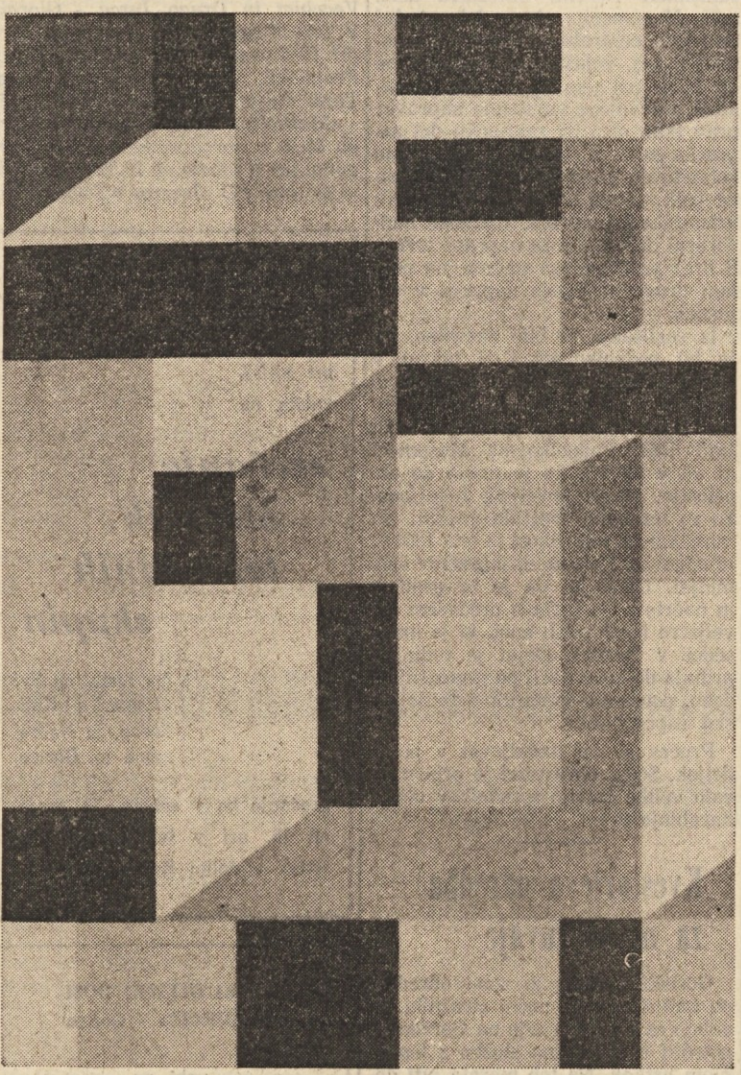
Tudi v primeru, če bi ne vedeli, kako so se nedavno končala ameriško-grška pogajanja o ameriških oporiščih na grškem ozemlju, bi bilo tudi to dovolj, da opozori javnost, grško in mednarodno, o nastalih spremembah. Nikakršna tajnost že ni več, da ladje ameriške šeste mornarice ne bodo več uživale olajšav v zalivu Elefsine, več tisoč pripadnikov te mornarice in članov njihovih družin pa bo moralo pobrati kovyčke in se iz Grčije izseliti.

Kam se bo močna ameriška šesta mornarica preselila, še ni dokončno določeno, toda računajo na njeno «vljogo» nekakega žandarja tega dela sveta in računajoč z dejstvom, da drugje ameriška mornarica že nima mesta, je skoraj logično, da se bo šesta mornarica preselila v Neapelj. Zelo verjetno se bo «selitev» začela že v kratkem, dokončala pa naj bi se že v avgustu. Ameriško letalsko oporišče na atenskem letališču pa je tudi že dobilo «malog za izselitev». Nekateri objekti bodo sicer še ostali, toda ne več pod ameriškim poveljstvom, pač pa bodo poveljstvo nad temi vojaškimi objekti prevzeli sami Grki.

Prav tako se trdi, da se bo v juniju začela tretja faza grško-ameriških pogajanj. Predpostavlja se, da se bodo Grki in Američani dogovorili, da Grčija dovoli Ameriki vsega skupaj pet oporišč, od katerih pa bi bilo še najpomembnejše pomorsko oporišče na Kreti. Tu je tudi velik poligon za poskuse z raketnim orožjem, vendar ta poligon ne bo prepuščen ameriškem poveljstvu, pač pa bo ostal v kompetenci atlantske zveze, kjer ima grška vlada še nekaj besede, pa čeprav je Grčija iz atlantske zveze skoraj že povsem izstopila.

V vsakem primeru bodo skušali v času teh pogajanj pregledati in

(Nadaljevanje na 6. strani)

V galeriji «Tommaseo» v Ul. Canalicciole se nadaljuje razstava del tržaškega slikarja Edvarda Zajca

Mednarodno otroško dobrodelno slikarsko tekmovanje v Rimu

RIM, 21. — V dneh od 19. do 22. junija bo v Rimu velika «likovna» prireditve, ko bo v znani Ulici Margutta razstavljalo svojo «umotvorje» kakih tisoč otrok iz raznih predelov sveta. Izkupek te prodajne razstave bo šel za pomoč otrokom, ki jih je prizadela kaka bolezen in žive zato težavno ali mučno življenje.

Pobudo za prireditev so dali obrtniki in lastniki antikvariatov in znane rimske ulice, ki so pre-

dlagali, naj bi pri tej izredni razstavi mladih «umetnikov» sodelovali le otroci do 12. leta starosti in ki naj bi «obravnavali» le nekatere tipično otroške teme, kot so na primer «Moj dom», «Naš vrt», «Moje drevo» in podobno. Pravzaprav motivi niso povsem točno določeni in omejeni in se zato prepušča izbira motivov otrokom, vendar se teži za tem, da bi otroci ne izbirali kdove kakšnih posebnih tem. Slike oziroma risbe

bodo na prodaj po enotni ceni 5.000 lir vsaka in ne bo nikakršne žirije, ki bi ocenjevala kakovost posameznih del. Tekmovanja se bo lahko udeležil kdorkoli od otrok do 12. leta starosti, vendar le s tremi deli. Dostoj se je javilo že veliko otrok iz raznih predelov Italije, predvsem iz severnih mest. Sodelovanje so najavili tudi iz tujine, in sicer iz Varšave, Aten, Londona, Buenos Airesa itd.

V TOREK SE JE V ZAGREBU ZAČEL MEDNARODNI FESTIVAL Tržaško amatersko gledališče na Dnevih mladega gledališča

Tržaški gledališki amaterji sodelujejo z Brechtovim delom
«Izjema in pravilo», ki so ga uprizorili za tržaško publiko

V torek, 20. maja, se je pričel v Zagrebu prvi del mednarodnega gledališkega festivala «Dnevi mladega gledališča», ki ga že vrsto let prireja Center za kulturno dejavnost Zveze socialistične mladine Hrvaške. Ta nekonvencionalna revija mladih evropskih gledališč poteka vsako leto v dveh delih, in sicer v majskem in jesenskem terminu. Prvi krog zagrebskega festivala se bo zaključil v nedeljo, 25. maja.

V tem tednu bo nastopilo v Zagrebu kar enajst gledališč in sicer iz Zagreba, Madrida, Sarajeva, Palerma, Makarske, Münchna, Bukarešte, Wroclawa na Poljskem in iz Trsta. Slovensko amatersko gledališče, ki letos sklepa svojo četrto sezono dela, je namreč edino slovensko gledališče, ki bo sodelovalo na tej pomembni zagrebski prireditvi. Prav tako

pa bo tudi samo mesto Trst prvič zastopano na «Dnevih mladega gledališča». Naše amatersko gledališče bo nastopilo v Zagrebu v soboto in nedeljo z igrno za pouka nemškega dramatika in gledališkega reformatorja Bertolta Brechta «Izjema in pravilo», ki jo je režijsko pripravil Sergej Verč. Predstavo si je na eni od ponovitev ogledal uradni selektor festivala, dramaturg Branko Matan in se laskavo izrazil o sami postavitvi kot tudi o gledališkem nivoju njenih interpretov in sodelavcev.

«Dnevi mladega gledališča» stopajo letos v petnajsto leto obstoja. Razvoj študentovskega in nasploh mladega gledališča v zadnjih letih je bistveno vplival na način organiziranja mladinskih gledaliških festivalov po vsej Evropi in seveda tudi na zagrebski festival. Organizatorji festivala ne gre za to, kot sami poudarjajo v priložnostni ciklostilirani brošuri ob začetku festivala, da bi razširili obseg zanimanja festivala samega, ampak težijo za tem, da bi festival postal res permanenten, brez terminov, se pravi reprezentativna gledališka manifestacija, ki naj bi obudila to, kar bi lahko imenovali «delovni gledališki zbor», sam Zagreb pa naj bi postal tako mesto, kjer naj bi se pogovarjali o predstavah.

Ustanavljanje «Dnevo mladega gledališča» kot delovnega gledališkega zbora gledaliških ljudi — pod gledališkimi mislimo nekaj širšega od simpozija o problemih dvoran, reflektorjev, podpor itd. — se zdi na prvi pogled sebično. Toda ta sebičnost je potrebna, pravijo organizatorji festivala, kar se ta festival bistveno razlikuje od drugim njemu podobnih, na primer od beogradskega BITE FA. V takem položaju je gledališče vzelo kot možnost menjave zmogljivosti sveta, kot začrtana zaokroženost etničnih naglajen, ki stopajo sociološko na mesto estetike. V tem smislu in v tej smeri je gledališče nekaj bitnega in kot tako odprto.

Obsežnost termina «mlado gledališče» so si organizatorji zagrebskega festivala poizkušali pojasniti, najprej sami sebi, v celoti decembra, ob priložnosti prvega kroga festivala.

Hoteli so prikazati, do kod segajo takile gledališki interesi in za kakšno gledališče so se opredelili.

Letos je pet selektorjev festivala potovalo po celotni obližini. Tako je za zagrebski festival pravilo več predstav ter vzpostavilo več stikov in obnovilo stara poznanstva. Izbor za vsako sodelujočo predstav so poverili ljudem, katerim zaupajo in tako je prišlo do selekcije. Seveda tudi samo selektivno delo ni bilo lahko, saj je bilo potrebno med drugim upoštevati tudi okoliščine, v katerih gledališča delujejo in ne nazadnje razne aspekte gledališkega delovanja in izpovedi kot take. Med drugimi skupinami bi se festivala v Zagrebu morala udeležiti tudi skupina iz Lizbone, vendar so jo nagli politični dogodki prisilili, da je preusmerila vse svoje moči v drugo, trenutno potrebnejše delo.

Zagrebcani si bodo v tem tednu lahko ogledali dvanajst različnih predstav enajstih gledališč, ob sklepu festivala, v ponedeljek, pa bosta nastopili v Zagrebu, izven konkurence, dve gledališči, ki sta se v začetku tega meseca udeležili svetovnega gledališkega festivala v Nancyju.

Mala scena Makedonskega narodnega gledališča iz Skopja, ki deluje kot amaterska grupa v sklopu institucionalizirane gledališke ustanove, bo prikazala dve predstavi: ter posebej večer, osnovan na makedonskih narodnih motivih. «Teatro independentes» (Neodvisno gledališče) iz Madrida (Španija) bo prikazano Brechtovo «Opero za tri groše». Kot že omenjeno, bo naše Slovensko amatersko gledališče prav tako uprizorilo Brechta in sicer njegovo didaktično igrno «Izjema in pravilo». Amatersko gledališče «Slobodan Princip — Seljo» iz Sarajeva bo prikazalo zagrebskemu festivalskemu občinstvu igrno «Rastocje korenje», Teatro Libero iz Palerma pa Brechtovo farso «Malomeščanska svatba». Akademija za igralsko in filmsko umetnost iz Zagreba se bo predstavila z delom Eduarda Tomičića «Gropovi od škatulje», Komorni teater iz Križevca z delom Henryja Michauxa «Drama graditelja», münchensko gledališče «Prozessions Theater» pa z igrno Antona Kemptenica «Mornarska ljubezen ali podgane zapuščajo ladjo».

Na festivalu v Zagrebu bo sodelovalo tudi gledališče iz Bukarešte «Eveniment» z «Ritualu». Študentsko eksperimentalno gledališče iz Zagreba bo predstavilo igrno «Zajec», Zagrebsko gledališče mladih «Hrvaško rapsojio» Miroslava Krleža, študentsko gledališče pantomime iz Wroclawa pa delo z naslovom «Psi».

— rč.

NA FILMSKIH PLATNIH

Michelangelo Antonioni:

«Professione: reporter»

Zal nimamo možnosti, da bi se spuščali v daljšo analizo zadnjega filma Michelangela Antonionija, «Professione: reporter», ki ga je avtor pripravil že kak

do leti. Čeprav nimamo navade slepo se nadvuševati nad deli «velikih» režiserjev, lahko po ponovnem gledanju tega filma zapišemo, da je Antonioni prišel do etape, pri kateri se popolno, detajlno obvladane filmske forme (in sicer v razvoju, kajti režiser se poslužuje vedno novih sredstev) predstavlja v tako izdelani obliki, da na prvi pogled skoraj prekrivajo globlje iskanje. Kar pa vsaj v veliki meri ni res: v tem filmu, za njegovo naravno hladnostjo, je toliko motivov, ki se nam počasi odkrivajo in nam obenem odkrivajo tudi uporabo raznih tehničnih sredstev. Omejimo se le na izkušnjo, ki je režiserja o seboj prizadela, na polemiko s kitajskimi oblastmi ki so napadle njegov film o Kitajski. Razmišljanje je predosem o gledanju na realnost, na to prvo filmskega medija, na katero marsikaj film pozabi.

V glavnih vlogah filma nastopata dva uveljavljena, a tu precej spremenjena igralca: Jack Nicholson in Maria Schneider.

SAVUTE PRIMORSKI DNEVNIK

V OGNJENEM VRTINCU

Risbe Vladimir Herceg

Besedilo Ciril Galč

RADIO VELE VIZIJA

ČETRTEK, 22. MAJA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 10.30 - 11.50 *Sola*
- 12.30 *Poljudna znanost: Olmedo — študija neke skupnosti*
- 12.55 *Sever kliče Jug, Jug kliče Sever*
- 13.30 *DNEVNIK in Danes v parlamentu*
- 16.00 - 17.00 *Sola*
- 17.00 **DNEVNIK**
- 17.15 *Program za najmlajše*
- 17.35 **SLONOVI PRIJATELJI** — bolgarski risani film
- 17.45 *Program za mladino*
- Smrtini skok: Monako, osma epizoda*
- 18.45 *Poljudna znanost: Dokumenti sodobne zgodovine*
- PRVE LETALSKE BITKE*
- Italijanske kronike, Danes v parlamentu in Vremenska slika*
- 20.00 **DNEVNIK**
- 20.40 **MICHELANGELOVO ŽIVLJENJE**
- Oddaja je pripravil Giorgio Prosperi. Danes pride na vrsto tretje, zaključno nadaljevanje, ki nosi naslov «Il giudizio». Smo v letu 1534. Buonarroti, ki je večkrat potopal v Firence in se vračal spet v Rimu, se odloči, da dokončno zapusti svoje mesto. Tedaj je bil star 59 let in že utrujen in razočaran. Papež Klement VII. mu v Rimu poveri veliko delo: poslikati mora Sikstinsko kapelo s scenami iz sodnega dne. Buonarroti napravi velikanski načrt, ki ga po smrti papeža Klementa VII. odobri tudi njegov naslednik Pavel III. Smo v dobi luteranske ločitve od katoliške cerkve. Michelangelo se loti dela v vzduhu polemik in sporov. Toda na njegovi strani je Vittoria Colonna. Zato se kljub mnogim očitkom in idejnim napakam, kljub raznim podkpanjem loti dela in ga nadaljuje in zato ga tudi imenujejo za načelnika delavnice cerkve Sv. Petra. In pri vsakem delu, ki se ga loti, zapusti svoj pečat.
- 22.10 *Nocoj v Evropi: FRANCIJA*
- Glasbena oddaja, ki nam bo prikazala, kako se pravzaprav Francozi zabavajo.
- 22.45 **DNEVNIK in Vremenska slika**

DRUGI KANAL

- 18.15 **Protestantizem**
- 18.30 *Tedenska oddaja o judovskem kulturnem in družbenem življenju*
- 19.00 **Športni dnevniki**
- KOLESARSKA DIRKA PO ITALIJI** — Sinteza 6. etape: Bari - Castrovillari
- 20.00 *Ob 20. uri*
- 20.30 **DNEVNIK**
- 21.00 **SPACCAQUINDICI**
- Televizijsko nagradno tekmovanje, ki ga vodi Pippo Baudo
- 22.15 *Srečanje z neko umetnino*
- CARAVAGGIOV BACHUS

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.10, 9.35 in 14.10 *TV šola*
- Dozorevanje, Dan mladosti, Pomorsko gospodarstvo, Nemščina, Človek gradi — človek uničuje, Francoščina, Risanka itd.
- 15.55 *Nogometna tekma: BOR — DINAMO* — Prenos
- 17.45 *«Požar v Butalahu», «Požor rdeča luč»* — dva mladinska filma
- 18.05 **Obzornik**
- 18.20 *Vzpon človeka* — poučna serija
- 19.10 *Risanka*
- 19.30 **DNEVNIK**
- 20.05 *A. Ingolič: DRUGI DOM* — dramska trilogija
- 21.05 *Kam in kako na odhiti?*
- 21.15 *Cetrtkovni razgledi: Celodnevna šola Stari grad «Braća Ribar»*
- Osem ur skupnega življenja učiteljev in šolarjev v celodnevni šoli predstavlja široko strokovno nalogo za pedagoške kader. Kljub enotnim načelom mora vsaka celodnevna šola najti svoj lastni utrip, kot ji ga narekujejo krajevne razmere, kot ji ga narekujejo krajevna skupnost. Osnovna šola «Braća Ribar» v beogradski četrti Stari grad je značilna po odlični praksi in po izredno uspešnem razvijanju teorije o celodnevnem pouku oziroma o celodnevni šoli
- 21.45 *Simfonični orkester RTV Ljubljana*
- UBALD VRABEČ: MALI KONCERT ZA ORKESTER**
- Simfonični orkester ljubljanske radijske postaje bo pri izvajanju tega dela tržaškega skladatelja vodil njegov dirigent Samo Hubad
- 22.05 **DNEVNIK**

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 19.55 *Otroški kotichek* — risanke
- 20.15 **DNEVNIK**
- 20.30 **BREZ SOVRAŠTVA** — celovečerni film, ki ga je režiral Alessandro Santini
- 22.00 *Na področju delte* — dokumentarna oddaja

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15
- Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Marij Kogoj; 19.10 Narava in sodobni človek; 19.25 Pisani balončki; 20.00 Sport; 20.35 Radijska drama; 21.40 Skladbe davnih dob; 22.00 Relax ob glasbi.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 9.00 Glasbeno galerijo; 9.30 Priljubljeno jim; 10.10 Program za najmlajše; Ob dnevu mladosti; 10.45 Glasba in nasveti; 11.15 Popevke; 11.45 Orkester; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Turistične beležke; 14.10 Mestovičovo pismo; 14.50 Juke box; 15.00 Polke in valčki; 15.30 Program za najmlajše; 16.45 Poje Duško Lokin; 17.00 O solskem centru v Novi Gorici; 18.00 Glasba po željah; 19.30 Godala; 19.50 Prenos RL; 19.30 Pisana glasba; 20.45 Lahka glasba; 21.00 Radijski odred; 22.00 Plesni ritmi; 22.35 Violinist Rok Klopčič.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.00 Nemogoči intervjuji; 11.30 Izbrani sporedi; 12.10 Četrty program; 13.00 Četrty spored; 14.05 Drugi zvok; 14.40 Nadaljevanje; 15.10 Program za mladino; 16.00 Sončnica; 17.05 Komorna in operna glasba; 18.00 Plošča za poletje; 19.30 Jazovski solisti in ansambli; 20.20 Ponovno na sporedu z M. Marchesijem; 21.45 Radijska igra, 22.15 Operni pevci.
- II. PROGRAM**
- 7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pevci lahke glasbe; 8.40 Kako in zakaj?; 8.50 Orkester; 9.05 Pred skupni; 9.35 Nadaljevanje; 9.55 Popevke; 10.35 Na vaši strani; 12.40 Plošča za poletje; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno-govorni spored; 17.30 Posebna reportaza; 17.50 Telefonski pogovori; 19.20 Giro d'Italia; 19.55 Plošče; 22.50 Človek v noči.
- SLOVENIJA**
- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Na današnji dan; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola: Preživoh Vranc; 9.30 Iz glasbenih šol; 10.15 Po Talijinski poti; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 S pihalnimi godbami; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Naj narodi pojo; 14.40 Med šolo, družino in delom; 15.45 «Vrtljak»; 16.45 Jezikovni pogovori: prof. Tone Vrhovšek; 17.00 Aktualnosti; 17.20 Iz domačega opernega arhiva; 18.05 Naši znanstveniki pred mikrofonom; 18.35 Zabavni orkester; 19.10 Ljubljanski jazz ansambel; 19.50 Lahko noch, otroci!; 20.00 Četrty večer domačih pesmi; 21.00 Tri desetletja ustvarjalne mladosti; 21.40 Lepe melodije; 2.20 Majhen koncert; 23.05 Literarni nokturno - G. Trokl; Pesmi; 23.15 Paleta popevk.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Poslovni tovariši vam bo pomagal v zelo zapleteni zadevi. Posvetite večer družini.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne za mudite priložnosti, ki se ne pojavljajo, tako pogosto. Srečne ure z ljubljeno osebo.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Nekdo bo nekaj pogrešil in vi boste morali popravljati. Ljubezen se izraža tudi z ljubosumnostjo.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Predlagali vam bodo velike možnosti za uveljavitev. Bodite previdni. Nekdo se zelo zanima za vas.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Nekdo od vaših predstojnikov se bo hotel uveljaviti na vaš račun. Krotite živce v družini.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Le s podjetnostjo boste tokrat pospejali do konca. Bodite vljudni in popustljivi.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Srečno naključje vas bo pripeljalo do uspeha. V čustvenem življenju nič novega.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Zaključite posest, ki vas je spravil v skripce. Obisk zelo prijetne osebe.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Nepredvidene težave, ki pa jih boste premostili. Ohranite mirno kri.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Odrecite se tudi najbolj nujnemu nakupu, raje kot bi delali dolgove. Prijetno razpoloženje v družini.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Izredno dejaven dan z mnogimi velikimi in majhnimi rezultati. Zadovoljstvo in mir v družini.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Nekaj vam bodo predlagali, kar pa ne vam bo priporočljivo. Pomagajte prijatelju v stiski.

KOLESARSTVO

GIRO D'ITALIA

NOGOMET

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

ODBOJKA

BALKANSKO PRVENSTVO

Van Linden končno osvojil prvo mesto

Na skupni lestvici Španec Galdos še vedno vodi

BARI, 21. — Z izjemo nekaterih brezupnih primerov poba današnja etapa ni prinesla nobenega vidnejšega dogodka. Tekmovalci so zato privzeli do cilja v enotni skupini in o zmagovalcu je odločil končni nalet. V tem je bil najhitrejši Van Linden, ki si je na desni ustvaril zelo ugodno startno mesto za naskok na etapno zmago, katero je osvojil razmeroma lahko. «Večni drugi» iz letošnje kolesarske sezone je tako le prišel tudi do prvega mesta.

LESTVICA DANASNJE ETAPE JE TAKA:

- Van Linden, ki je prevozil 224 km dolgo progo od Campobassa do Baria v 6:23:46" s povprečno hitrostjo 35,021 km na uro. V njegovem času so prispeli na cilj še:
- Sercu Patrick
- Basso Marino
- De Vlaeminck
- Bitossi
- Borgognoni
- Salm
- Bazzan
- Errorriaga
- Paolini in drugi

SKUPNA LESTVICA:

- Galdos 29.38'57"
- Battaglin po 23"
- Lasa 1'32"
- Bergamo 1'53"
- Fabbri
- Bitossi 1'55"
- Baroncelli
- Gimondi
- Bertoglio
- Conti itd.

Jutrišnja etapa bo merila 213 km.

KOŠARKA

«5. TROFEJA COLOR ARTE»

Med udeleženci tudi Bor

Tržaško športno društvo Servolana bo tudi letos priredilo tradicionalno prvenstvo v minibasketu, in sicer «5. trofeja Color Arte».

Prvenstva se bodo udeležili košarkarji, letniki 1963 in mlajši. Organizator je ekipe razdelil v dve skupini: SKUPINA A: SGT, Inter 1904, Sabatalsider, Juventus in Inter Aurisina.

SKUPINA B: Ferroviario, Don Bosco, Bor, Fornis, Ricreatori in Servolana.

SPORED TEKEM BOROVE EKIPJE:

28. 5. ob 17.30 proti Fornisu; 31. 5. ob 19.30 proti Ferroviariu; 4. 6. ob 17.30 proti Ricreatorju; 6. 6. ob 17.30 proti Servolani; 9. 6. ob 17.30 proti Don Boscu.

Finala za 3. in 4. ter za 1. in 2. mesto bo 11. 6.

Vse tekme bodo na odprtem igrišču v Škedinju.

NA MLADINSKIH IGRAH

Poraz Cankarja

Včeraj popoldan so se v mali dvorani športne palače pričele letošnje mladinske igre v košarki. Glede na to, da igrajo samo dijaki zadnjega razreda nižje srednje šole, je udeležba več kot razveseljiva, saj nastopa skupno dvanajst zavodov, od slovenskih šol pa samo «dvan Cankar». Da bi samo tekmovalenjski čim bolj skrajšali, igrajo po sistemu neposrednega izločanja.

Caprin — Cankar 52:32

CANKAR: Furlan 17, Mesesnel 9, Gruden 4, Jančar, Galante, Andlovic, Orsini 2 in Pertot.

Igrali so po pravilu mladinskih iger in sicer tako, da noben košarkar ne sme igrati tri zaporedne dele igre, ki trajajo po deset minut. Slovenski dijaki so se z vsiljimi nasprotniki spoprijeli brez bojazni. Prav vsilni se morajo dijaki šole Caprin zahvaliti za končno zmago. Dijaki šole Ivan Cankar niso bili glede tehnike nič slabši, toda pokopale so jih odbite žoge pod nasprotnim in še v večji meri pod lastnim košem. Najbolji igralec celotnega srečanja, Furlan, je bil proti takemu nasprotniku brez moči, ali bolje rečeno ni zmogel vsega. Prva četrtina se je

BOKS

TRST, 21. — Znani jugoslovanski boksar Parlov, ki je pred kratkim prestopil med profesionalce, se bo v Opatiji srečal 31. t.m. z Italijanom Lazzarim.

Ljubljanska Olimpija se je verjetno rešila

Hajduk in Vojvodina sta pobeignila Crveni zvezdi

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 21. — Rezultati 30. kola nogometnega prvenstva Jugoslavije — prva zvezna liga:

Olimpija — Partizan	2:1
Sarajevo — Hajduk	1:1
Vojvodina — Velež	2:2
Crvena zvezda — Beograd	2:4
Vardar — Čelik	2:0
Radnički (K.) — Željezničar	1:1
Rijeka — Radnički (Niš)	1:0
Sloboda — Proleter	0:0

Tekma Bor — Dinamo bo na sporedu jutri.

LESTVICA PO 30. KOLU

Hajduk 40, Vojvodina 39, Crvena zvezda 35, Dinamo 34 (-), Velež 33, Sloboda 32, Partizan 31, Beograd 29, Željezničar 29, Radnički (Niš) 29, Čelik 28, Olimpija 28, Rijeka 27, Radnički (Kragujevac) 27, Sarajevo 25, Vardar 25, Proleter 24, Bor 23 (-).

Štiri kola pred koncem prvenstva sta vodeča Hajduk in Vojvodina iztržila samo po točko, vendar sta pobeignila Crveni zvezdi, ki je na domačem igrišču klonila pred mestnim tekmečem Beogradom. Ljubljanska Olimpija si je z zmago nad Partizanom, kot kaže, zagotovila obstanek v prvi ligi, medtem ko so najresnejši kandidati za izpad še naprej Sarajevo, Vardar, Proleter in Bor. V nedeljo bo na sporedu 31. kolo, nato pa bo v prvenstvu premor zaradi priprav jugoslovanske reprezentance na srečanjih s Švedsko in Norveško v okviru tekmovalneja za pokal evropskih narodov. Zdrženje prvotnega je danes sklenilo, da bodo morali klubi vse tekme do konca prvenstva igrati ob istem času, da bi se tako izognili špekulacijam in lažiranju tekem, oziroma nameščenju rezultatov.

Povratna kvalifikacijska tekma za nastop na olimpijskem nogometnem turnirju v montrealu: Sovjetska zveza — Jugoslavija 3:0. Jugoslavija je prvo tekmo doma igrala neodločeno 1:1 in ima tako spet majhne možnosti, da bi njeni nogometaši sodelovali prihodnje leto na olimpiadi.

V ORGANIZACIJI SLOVENSKEGA MLADINSKEGA CENTRA

Odbojkarji Juventine osvojili prvo mesto

Štandrežci so v finalu premagali Mladost iz Doberdoba

V soboto popoldne je bil v okviru proslave 30-letnice osvojitve na igrišču Slovenskega dijaškega doma v Gorici «Miting ob tabornem ognju» ka je priredil Slovenski mladinski center. Program je obsegal odbojkarški turnir in košarkarsko tekmo. V košarkarski tekmi za 1. moško divizijo je gorški Dom klonil pred ekipi Radici Arte A z izidom 66:87, kot smo že poročali v našem listu.

Odbojkarški turnir

Na tem turnirju so sodelovale štiri ekipe: Mladost iz Doberdoba, Juventina iz Štandreža, Sovodnje in Dijaški dom.

Prvo mesto je zasluženje osvojila ekipa Juventine iz Štandreža pred doberdobsko šesterko Mladost. POLFINALI:

Juventina — Dijaški dom 2:0 (15:13, 15:11)

V izenačeni tekmi so zaradi večje borbenosti štandrežci zasluženo zmagali. Zaradi borbenosti pa so zmagali tudi v finalnem srečanju.

Mladost — Sovodnje 2:0 (15:8, 15:5)

V drugi tekmi polfinalnega dela turnirja je Mladost iz Doberdoba brez težav odpravila za razred šibkeje Sovodnje. Žal, se je na tej tekmi poskuševal sovodenjski igralec Marko Čotić, ki mu želimo, da bi čimprej okrevale.

Juventina — Mladost 2:0 (15:7, 15:12)

V finalu so štandrežci zlasti v prvem setu nadigrali Doberdobce. V drugem delu pa je bil petek tekme bolj izenačen in z malo več sreče bi lahko Mladost celo osvojila drugi set.

Ekipa so nastopile v sledečih postavah:

KONČNA LESTVICA

- Juventina iz Štandreža
- Mladost iz Doberdoba
- Dijaški dom iz Gorice
- Sovodnje

NOGOMET

FIRENCE, 21. — V trening tekmi v Firencah je italijanska državna A reprezentanca premagala reprezentanco «under 23» z 2:0 (0:0). Strelica sta bila Pulici in Chinaglia v 1. in 4. min. d.p.

TURIN, 21. — Kot so sporočili na sedežu italijanskega nogometnega prvotigaša Torina je trener tega društva Edmondo Fabbri sinoči odstopil.

JUGOSLOVANI KLONILI IZKUŠENIM BOLGAROM

V prvem kolu so ostale praznih rok tudi «plave»

V Atenah se je pričelo letošnje odbojkarško prvenstvo Balkana. Obe jugoslovanski izbrani vrsti sta bili v prvem nastopu poraženi. Odbojkarice so razočarale na celi črti, saj jim ni uspelo v srečanju z Bolgarijo osvojiti niti niza.

Povsem drugače pa je bilo pri članih. Jugoslovani so bili spet na pragu velikega zmaganja, saj so nesrečno izgubili tretji set, potem ko so že vodili s 14:10 in zapravili nič manj kot tri set žoge. Skoraj podoben razplet je imel tudi četrti niz, z Jugoslovani vedno v vodstvu (celo s 13:7). Končno so le zmagali, toda igrali so spet na razliko. V petem odločilnem nizu pa je prišla do izraza večja izkušnost nasprotnikov (in tudi boljša priprava). Jugoslovanska vrsta je spet pokazala nekatere stare napake, kot so blok, igra v polju in niti sprejem ni bil najboljši. Še najboljši je bil napad. Ponal pa se je tudi nastop trenerja in igralca Jankovića, ki je po štirih letih odsotnosti spet oblekel plavo majico.

IZIDI 1. KOLA

Moški

Bolgarija — Jugoslavija 3:2

Grčija — Albanija 3:2

Romunija je v prvem kolu počila.

Ženske

Bolgarija — Jugoslavija 3:0

Grčija — Romunija 0:3

Pri članicah je bila v prvem kolu prosta Albanija.

V drugem zavrtilaju igrajo Jugoslovani z Albanci, Jugoslovanke pa z nasprotnicami iz iste države.

ATLETIKA

Svetovni rekord v kladivu

REHLINGEN, 21. — 23-letni mladinski Nemec Karl Heinz Riehm je

na šolskem stadionu na Kolonji so včeraj popoldan opravili drugi del atletskih tekmovalj za višje šole.

Na sporedu so bili finalni teki na vseh razdaljah, poleg njih pa še preostale tehnične panoge. Udeležba iz slovenskih šol, ki ni bila posebnost števila je vendarle rodila eno zmago. Loredana Kralj, gojenka Ilice Prešeren, je gladko osvojila prvo mesto v metu krogle za mladinke in svoj uspeh dodala številnim drugim v metu krogle, katere so na zadnjih tekmovaljih dosegli slovenski atleti. Kroglja je v mladinskih kategorijah postala skoraj parafna panoga za našo domačo atletiko. Loredana je s članskim orodjem dosegla 9,86 cm, kar je občutno manj od njenega osebnega rekorda, kar v zadnjem času zaradi šolskih obveznosti malo trenira. Upi številnega predstavnitve v finalnih tekih na kratke proge so v kratkem splahneli, najboljši je bil Germani na 100 m za mladince. Časi so bili za vse slabši kot v predtekmovalnih. Po pričakovanju je bil prvi Barone (11'4"), Germani pa se je uvrstil na tretje mesto s časom 11'6". Njegova uvrstitev v bistvu pravilno odraža razmerje moči. V isti kategoriji je med dekleti Kati Kostnapfel običala na šestem mestu s slabim časom 14'4", proti 13'8" iz predteka. Hitrejši tek ji je preprečila nenadna bolečina v nogi. Komaj peti je bila v finalu na 80 m za naraščajnice Sonja Antoni, ki nikakor ni mogla poseči v borbo za kolajne. Njen čas 10'8" je v primerjavi s predtekmovalnim sicer normalen, na tistem pa je upala, da bo v finalu še kaj iztisnila iz sebe. Premočno je zmagala Lucia Pierobon z odličnim časom 10'1". Slovenski predstavnitvo se

TENIS

RIM, 21. — V Rimu se bo 24. t.m. začelo 32. mednarodno teniško prvenstvo Italije. Nastopila bo tudi Jugoslovanka Mima Jausovec, katero so organizatorji uvrstili med nosilniki skupin na odlično četrto mesto. Lestvica je taka:

- Chris Evert (ZDA)
- Martina Navratilova (CSSR)
- Dianne Fromholtz (Avstralija)
- Mima Jausovec (Jug.)
- Kazuo Sawamatsu (Jap.)
- Pam Teeguarden (ZDA)
- Jeanne Evert (ZDA)
- Raquel Giscafre (Arg.)

BERN, 21. — Anglija je zmagala v mladinskem nogometnem turnirju UEFA, potem ko je v finalu premagala po podaljških Finsko z 1:0.

Melita Tence (v sredini) je zmagala v metu krogle na pokrajinskem tekmovalju deklic v Trstu

DREVI V OKVIRU PROSLAV 10-LETNICE DELOVANJA ŠD BREG

Gvardijančič, Subotić in Nuhanović z ljubljansko Olimpijo proti Boru

Trener Brumen: «Ponosni in zadovoljni smo, da nastopamo v Dolini»

Veliko zanimanje vlada za drevisnje prijateljsko srečanje v Dolini med Borom in ljubljansko Olimpijo, ki sodi v sam vrh jugoslovanske košarke.

Po telefonu smo pozvali trenerja Olimpije Petra Brumma, ki nam je dejal: «Zal mi je, da ne bomo mogli k vam z najboljšo postavo, kajti večina fantov je zaposlenih z o bema reprezentancama. Vseeno pa upam, da bomo predvajali tako igr, ki bo vseh vašim navijačem. Z veseljem smo ugodili vsi prošnji, da odigramo to prijateljsko tek-

mo, saj dobro poznamo težko okolje, v katerem morate delovati.»

Jelovca torej ne bo: zaposlen je z državno reprezentanco, ki te dni končuje svoje priprave pred evropskim prvenstvom. Zadnje priprave pa se vršijo v Beogradu.

Gotovo pa bomo lahko med nami videli Marka Gvardijančiča, enega

NOGOMET

V ENSCHEDEJU

Borussia osvojila pokal UEFA

ENSCHDEDE, 21. — Zahodnonemška enajsterica Borussia je osvojila pokal UEFA. V povratni finalni tekmi je premagala Twente Enschede (Niz.) s 5:1. Izid prve tekme je bil 0:0.

Sahisti Nove Gorice in Gorice so se pomerili

Srečanja mestnih reprezentanc najboljših šahistov obeh sosednjih mest Nove Gorice in Gorice so, lahko rečemo postala tradicionalna. Tako je na vrsti v pomladanskem času običajno srečanje v Gorici, jeni pa povratno v Novi Gorici. Člani obeh društev igrajo na desetih do petnajstih deskah, toda sami rezultati niso tako pomembni, kot je prijateljsko razpoloženje šahistov, ki pride ob teh srečanjih do izraza.

Tako je bilo v soboto, 17. maja, ko so se zbrali šahisti iz Nove Gorice in odigrali na sedežu savskega društva Gorica, ki je sedaj v prostoru «Dopolavora», prijateljski dvoboj na 11 deskah. Po več kot treh urah igranja se je srečanje končalo neodločeno 5,5:5,5. Po končnem srečanju so se dogovorili, da odigramo še mesebojni brzopetni turnir ob sodelovanju 16 šahistov.

Tudi to srečanje je potekalo ves čas ob najboljšem razpoloženju vseh šahistov in se je končalo v korist domačih z rezultatom 36:28.

Rezultati so bili naslednji:

Ipavec Ljubo — Laković 0 : 1

Tinta Marjan — Kusterle 0,5:0,5

Grčič — Avgust — Sangallo 1 : 0

Zucchiati Anton — Culot 0,5:0,5

Plesničar Alojz — Bregant Tulio 0 : 1

Štekar Danilo — Faganel Anton 0 : 1

Nardin Flavij — Skarabot Silvo 1 : 0

Dornik Anton — Fabrisin 0,5:0,5

Železnik Ivan — Grauer V. 1 : 0

Vettrih Jože — Crisci R. 1 : 0

Golob Alojz — Bravc 0 : 1

Pred začetkom tekmovalja so novogoriški šahisti poklonili domačim, kot znak dobrih odnosov, lepo plačilo s posvetilom. Dogovorili so se, da bo prihodnje srečanje jeseni v Novi Gorici.

B. F.

OBVESTILO

Športno društvo Sovodnje odsek za judo, obvešča vse mladince na Goriskem, da se je že pričelo vpisovanje za trenenje juda. Kogar to zanima, naj se vpiše pri odbornikih društva in vsicer vsak dan ob 20. uri dalje v stari šoli v Sovodnju.

Kakšen udarec za dobro materino srce! In zdaj že drugi...

Sele čez ure si je opomogla, da je lahko razmišljala. Pregledala je Jelko, če je tudi njo zadel kakšen drobec električnega detonatorja. Ne, deklica je bila brez vsakršne praske. Ranjeni Viktor se je oddahnil. Tega, da bi zadelo Jelko, se je najbolj bal.

FRANCI STRLE PARTIZANSKI VOLK SAMOTAR

61.

Viktor se je s sinom napotil proti domu, kakor da se ni nič zgodilo. Takrat je bil že komandant mesta Stari trg. Nosil je rdečo zvezdo in dve zeleni črti. K izboru, ki je bil v skladu z njegovimi sposobnostmi in izkušnjami, je pripomogla velika nemška ofenziva «Oblak se utrga». Ta je pokazala, da je Viktor navzlic hudemu obolenju srca še vedno pravi mož, zmogel velikih naporov in udarov na sovražnika. S svojim ogledništvom, poročili o sovraništvu in nasveti je veliko pripomogel k pravilnim odločitvam.

Partizanske zaledne oblasti so z nemško ofenzivo doživele precejšnje udarec. Partizanske straže so bile razpršene. Ljudje so se deloma poskrili ali pa prešli v operativne enote. Ujetih je bilo malo, padlo pa jih je še manj. Toda komande mest so večina razpadle in jih praktično ni bilo več. Da bi znova postavilo organizacijo partizanskih zalednih oblasti in obnovilo njihovo dejavnost, je notranjsko-ribsko vojno področje ostro ukrepalo. Kot osumljeni za kršitev vojaških dolžnosti so bili zašilani vsi komandanti mest, njihovi namestniki in pomočniki. Zašiljen je bil tudi Viktor Kraševac. Na Travno goro, kjer je imelo sedež okrožno vojaško sodišče, je lahko prišel

še 10. decembra 1943.

Zaslišanje je pokazalo, da v primeru Viktorja Kraševca tolikšna strogost ni bila osnovana, saj bi morali enako postopati tudi s komandanti brigad, ki so izgubili tretjino, polovico ali celo dve tretjini moštva, kar gotovo ni bila samo njihova krivda. Toliko huje je bilo s komandami mest in partizanskimi stražami, ki so bile sestavljene iz še slabšega moštva. Povedati pa si treba, da se je tudi po tej sovražniški ofenzivi dogajalo kot že tolikokrat prej: borci so se počasi skapali od vsepsovod in spet opravljali svoje partizanske dolžnosti.

Viktor Kraševac ni samo ostal na svojem mestu, ampak je celo postal to, kar bi bil moral biti že od začetka. Njemu ni bilo treba zbirati razkropljenih borcev, ker so mu večina sama sledili ali pa so prihajali k njemu takoj, ko je minilo najhujše. To je dokaz, da je užival splošno zaupanje.

JUNAKOVA NOVA GOLGOTA

Z uničenjem domobranskih postojank v Grahovem in Velikih Laščah je 14. divizija zadala sovražniku hud udarec. Nemci so imeli premalo sil, da bi znova zavzemali in obnavljali postojanke slovenskih belih izdajalcev, kaj šele, da bi vpadali na partizansko osvobodeno ozemlje, njihova hlapčevska vojska pa si tudi še ni pomagala od porazov po kapitulaciji Italije in po nemški ofenzivi. Tako se je življenje v Loški dolini počasi umirilo. Ljudje so bili odrezani od važnejših preskrbovalnih poti in prepuščeni skromnim domačim življenjskim virom. Najhujše je bilo pomanjkanje soli.

Nihče ne ve, kako neokusna je neslana hrana. Zanič je celo meso. Edino pečen krompir je še kolikor toliko okusen, mleka, ki bi popravilo v ustih občutek plehkote,

pa je manjkalo celo za otroke.

Dnevi so minevali v jesenski sivini oblakov in brez snega. Čas se je pomikal proti novemu letu, ki je obetalo nova pričakovanja in nova razočaranja.

Komanda mesta Stari trg je bila takrat v Kozariščah. Viktor Kraševac je imel od tu blizu do doma, zato se je pogosto oglašal. Prišal je domov meso od divjačine ali pa ga pošiljal po svojih tovariših. Tako je vsaj malo olajšal pomanjkanje beljakovinske hrane, ki sta jo tako zelo potrebovala oba otroka. Komandant Viktor pa je bil nekje zaplenil tudi baterijske vložke ter dva prinesel domov, češ naj počakajo, da si nabavi še žepno električno svetilko.

Otroška radovednost je neustavljiva. Tudi v najbolj črnih dneh vojne morije so otroci zmorni brskati po ruševinah in iskati predmete, ki jih lahko uporabijo pri igri. Če gre za ostanke orožja, so toliko več vredni in še bolj zanimivi.

Tak radoznalec je bil tudi mali Viktor Kraševac, ki ga je bila svoje dni zmalčica nastavljena granata na Cerovljaku. Četudi je težko hodil, ga vendarle ni nikjer manjkalo. Tako je hodil vnoč brskat po kurirski zapušnici na Zakrajskovi žagi in okoli nje. Tako je v vodi iztaknil dva konca izolirane žice z lepo skratno bункico na koncu. To je gotovo tista lepa žarnica za božično drevesce, kakršno je videl za časa zdravljenja v ljubljanski bolnišnici, tako je mislil. Sklenil je, da tudi sam naredi tako svečavo.

V kleti, kjer so prebivali mati Francka, otroka Viktor in mala Jelka, je bilo pusto in temno. Ker ni bilo hodnika ali veže, se je pod toliko bolj mazal. Francka se je spravila k ribanju, da bo vsaj za praznike lepo. Bila je zatopljena v svoje delo in svoje misli, ni imela za mar Viktorja in sosedove Stane, ki sta se lepo igrala in pazila na Jelko. Pomivanje poda je šlo h koncu, ostal je le še majhen kvadrat ob vhodu. Toda treba je bilo zamenjati vodo in

z vedrom je stopila do Obrha. Tedaj pa je nekaj počilo.

Mali Viktor je hotel podaljšati kabel, da bo naredil okrasno svečavo v kotu. Menda za jelko ali jaslice. Stano Avsec je prosil, naj mu pridrži žico, da jo zveže. Potlej ga je Stana pustila za trenutek vnmear, da je naložila na ogenj. Tedaj se je zablskalo in jo preglušilo. Ko se je ozrla k stari psihi, kjer je sedel Viktor, je bil ta ves prepaden in iz roke mu je kapala kri.

«Viktor se je bal samo za Jelko, da se ni njej kaj zgodilo,» je povedala Stana. «Bal se je, da ni nje zadelo. In zbežal je ven proti cerkvi...»

Francka je zaslišala otroško vpitje. Ko je zmagala kamnite stopnice, ji je Stana povedala, da je prišlo do nesreče. Vrata v klet sta otroka pustila na stežaj odprta, sina ni bilo nikjer.

«Viko! Kje si, kaj se je zgodilo? Moj nesrečni fant, javi se!»

Pritekel je izza cerkvenega obzidja, kakor da ga nese veter, kakor da plava v zračnem vrtincu. Njegova leva roka je bila kakor razcvetela roža, živorede

